Tegn på læring II

Redskab til evaluering i dagtilbud

EVA
DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

Indhold

3 **Tegn på læring II**

4 **Evaluering inspirerer til bedre kvalitet**

5 **Sådan bruger I Tegn på læring II**

6 SKEMA 1 – Pædagogisk fokus i den kommende periode

7 SKEMA 2 – Evaluering af praksis

9 SKEMA 3 – Overblik til læreplansevalueringen

10 **EKSEMPEL 1 – Trivsel i børnefællesskabet**

18 **EKSEMPEL 2 – Børnenes perspektiver på læringsmiljøet i dagplejen**

Tegn på læring II

© 2018 Danmarks valueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC
Illustration: Rikke Bisgaard

ISBN: 978-87-7182-203-8

Tegn på læring II

Tegn på læring II er et materiale til evaluering af pædagogisk praksis i dagpleje og daginstitutioner. Det er målrettet ledere og pædagogiske medarbejdere og jeres arbejde med at undersøge kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø.

Materialet tilbyder en enkel vej til, at I som ledere og medarbejdere udvikler en evaluerende pædagogisk praksis, der styrker læringsmiljøet og dermed kommer jeres aktuelle børnegrupper til gavn.

Tegn på læring II er en opdateret version af redskabet Tegn på læring, som Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) udviklede i 2008 til evaluering af læring i dagtilbud. Læsere, der kender dette materiale, vil genkende evalueringssystematikken. Tegn på læring II er tilpasset de krav, der følger af den styrkede pædagogiske læreplan fra juli 2018.

Evaluering med materialet *Tegn på læring II*

Som dagtilbud skal I ifølge dagtilbudsloven have øje for især to ting i relation til evaluering. For det første skal I sikre jer, at I har en evalueringskultur, hvor I udvikler det pædagogiske læringsmiljø med afsæt I jeres løbende dokumentation af, hvordan I udvikler læringsmiljøet, så det imødekommer børnenes udviklingsbehov. For det andet skal I evaluere jeres pædagogiske læreplan mindst hvert andet år. Begge ting hjælper materialet Tegn på læring II jer til.

Materialet består af tre skemaer, der gennem nogle centrale arbejdsspørgsmål hjælper jer med:

- At prioritere jeres evalueringsfokus i kommende perioder på baggrund af jeres viden om børnene, jeres faglige viden og jeres læreplansmål.
- At evaluere jeres læringsmiljø løbende og systematisk så I sikrer en god sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- At skabe overblik over jeres løbende evaluering, læring og udvikling af læringsmiljøet i relation til målene i jeres læreplan.

Hverdagen i dagpleje og daginstitution er mangfoldig, og der skal indgå mange forskellige elementer i jeres pædagogiske læreplan. Den skal tage afsæt i det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og de pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes læring. Men det er ikke det hele, I skal evaluere på en gang. Tegn på læring hjælper jer til at prioritere, hvad der er relevant for jer at evaluere og dokumentere, så jeres evalueringsarbejde bliver fokuseret, lærerigt og kommer både jer og børnene til gavn.

Den styrkede pædagogiske læreplan – helt kort

Dagtilbud skal basere deres praksis på det fælles pædagogisk grundlag, som er udfoldet i den styrkede pædagogiske læreplan inden for ni elementer. I det pædagogiske grundlag defineres bl.a. et bestemt børne- og læringssyn, der har særligt øje for legen, børnenes perspektiver og børnefællesskabet, og hvor læring skal forstås meget bredt med fokus på at understøtte børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

Det enkelte dagtilbud skal udforme en læreplan, der tager afsæt i det pædagogiske grundlag, og som beskriver, hvordan dagtilbuddet vil inddrage bl.a. børn og forældre og det lokale nærområde i udviklingen af et godt læringsmiljø. Af læreplanen skal det også fremgå, hvordan læringsmiljøet i jeres dagtilbud understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i relation til seks læreplanstemaer, der hver rummer to pædagogiske mål – dvs. i alt 12 pædagogiske mål for læringsmiljøet. I læreplansbeskrivelserne skal dagtilbuddet også tage højde for børnegruppernes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger med en særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner.

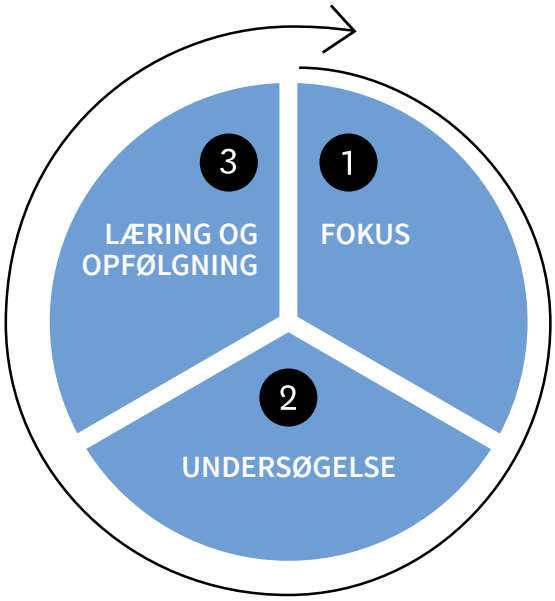
Dagtilbud skal udvikle en evalueringskultur, som er med til at kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af, hvordan det pædagogiske læringsmiljø spiller sammen med børnenes behov. Lederen er også ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år, og at den løbende dokumentation indgår i evalueringen.

Evaluering inspirerer til bedre kvalitet

En god evalueringskultur handler om, at I som medarbejdere og ledelse har en løbende fagligt kritisk, nysgerrig og reflekteret tilgang til jeres daglige pædagogiske praksis. Gennem systematisk evaluering kan I få et nyt blik på jeres praksis og på, hvordan børnene oplever læringsmiljøet. Det giver jer ny viden om, hvad der kan udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet.

En systematisk evaluering indeholder grundlæggende tre trin, som udfoldes nedenfor.

Tegn på læring II sikrer, at I når omkring alle tre trin i jeres evalueringer, så de kan hjælpe jer i den faglige udvikling og styrke læringsmiljøet.

TRIN 1
UDVÆLG JER ET FOKUS FOR OG FORMÅL MED EVALUERINGEN

Tag udgangspunkt i jeres praksis og mål, når I vælger, hvad I vil sætte fokus på i læringsmiljøet. Det kan fx være en aktivitet, I har sat i gang inspireret af læreplanstemaer, eller en konkret rutine, som fx afleveringen af børnene om morgenen.

Hvilken pædagogisk praksis er vi nysgerrige efter at vide mere om og udvikle? Hvad er vores formål med netop den praksis – dvs. hvad forventer vi, at børnene oplever og erfarer? Hvorfor er det vigtigt for os og børnene, at vi sætter fokus på netop dette?

TRIN 2
UNDERSØG, HVORDAN LÆRINGSMILJØET SER UD I PRAKSIS

Dernæst reflekterer I over, hvilke tegn der vil være på, at børnene oplever det læringsmiljø, I har som mål. Og I indsamler systematisk pædagogisk dokumentation. Den pædagogiske dokumentation er materiale, der kan give jer et nyt blik på læringsmiljøet. Kan I fx se om, børnene oplever og bidrager til læringsmiljøet på andre måder, end I havde regnet med?

Hvordan vil vi undersøge, hvad børnene oplever? Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer? Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov?

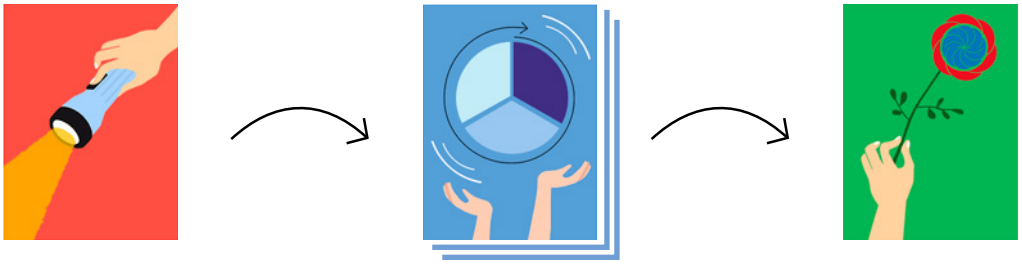
TRIN 3
VURDER, HVAD I HAR LÆRT OM LÆRINGSMILJØET, OG OM I VIL ÆNDRE JERES PRAKSIS

Analyser, hvad jeres dokumentation af praksis kan lære jer om læringsmiljøet. Og vurder, hvordan praksis hænger sammen med jeres mål for læringsmiljøet. Se, om der er noget, der er anderledes, end I forventede, og om I derfor vil ændre på praksis fremover.

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

Sådan bruger I Tegn på læring II

Materialet består af tre skemaer. Skema 1 – det røde – handler om jeres pædagogiske fokus i den kommende periode, og hvilken viden I tager afsæt i. Skemaet er et afsæt for, hvad I prioriterer at evaluere i læringsmiljøet. Skema 2 – det blå – er til evaluering af konkrete praksisser i læringsmiljøet og til refleksion over jeres læring. I skema 3 – det grønne – kan I samle op på, hvad I har lært af evalueringerne fra skema 2. Det giver jer som medarbejdere et samlet overblik over jeres læring og nye tiltag på baggrund af jeres evalueringer, og hvordan de knytter sig til jeres læreplansmål. Det er dermed et godt afsæt for evalueringen af den pædagogiske læreplan, som lederen har ansvar for.

SKEMA 1
PÆDAGOGISK FOKUS I DEN KOMMENDE PERIODE

Hvad vil vi sætte særlig fokus på i vores pædagogiske læringsmiljø?

Brug dette skema til at få overblik over, hvilken praksis I med udgangspunkt i fx jeres pædagogiske viden, viden om børnegruppen eller viden fra undersøgelser af læringsmiljøet finder relevant af fokusere på i den kommende periode. Fx en periode på tre eller seks måneder. Her kan I også vælge at fokusere på, hvordan elementer i det fælles pædagogiske grundlag om bl.a. inddragelse af børneperspektiver, særligt fokus på børn i udsatte positioner eller sammenhæng mellem dagtilbud og skole kommer i spil i netop jeres daglige praksis.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

Hvad er evalueringens fokus? Hvordan vil vi undersøge, hvad børnene oplever? Hvad har vi lært? Og hvad vil vi ændre?

Skema 2 tager jer gennem de tre trin i god evalueringspraksis. Det hjælper jer til at stille skarpt på centrale forhold i jeres evaluering af konkret praksis i læringsmiljøet, fx specifikke rutiner, børnenes leg, aktiviteter eller projekter, der spiller sammen med jeres fokus fra skema 1. Skemaet hjælper jer til løbende at dokumentere sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og det er med til at synliggøre, hvordan I vil bringe jeres læring fra evalueringen i spil i jeres videre arbejde. Brug skema 2 for hver konkrete praksis, I vil evaluere.

SKEMA 3
OVERBLIK TIL LÆREPLANSEVALUERING

I det tredje skema samler I jeres læring og de udviklingstiltag, som evalueringerne i skema 2 har ført til, og I ser jeres arbejde i relation til målene i jeres pædagogiske læreplan eller de pædagogiske mål. I får dermed et systematisk overblik over, hvilken udvikling af læringsmiljø I over tid har arbejdet med, hvilket er et godt afsæt for evalueringen af den pædagogiske læreplan.

Det kan være en god ide at nummerere skemaerne, når I tager dem i brug, så I senere kan skelne dem fra hinanden; giv dem fx årstal og et nummer.

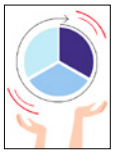
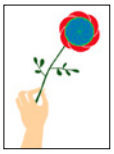
Eksempler, der illustrerer brugen af skemaerne

Til slut i materialet finder I to eksempler, der illustrerer brugen af de tre skemaer. I det første eksempel undersøger en daginstitution, hvorvidt læringsmiljøet giver børnene en oplevelse af at trives og høre til. I det andet eksempel undersøger dagplejen børnenes perspektiver på læringsmiljøet i dagplejen.

Mere om evaluering og den styrkede pædagogiske læreplan

Vil I vide mere om evaluering, kan I læse bl.a. udgivelsen Kort om evaluerende pædagogisk praksis – hent den sammen med andre udgivelser, der relaterer sig til den styrkede pædagogiske læreplan på: **www.eva.dk/læreplan**. Selve materialet Tegn på læring II finder I på: **www.eva.dk/tegn-paa-laering**

SKEMA 1
PÆDAGOGISK FOKUS I
DEN KOMMENDE PERIODE

Tidsperiode: Fokus: Udarbejdet af:

PÆDAGOGISK BEGRUNDELSE FOR VORES INDSATS

Vores eksisterende viden: Hvad ved vi fra fx vores faglige viden, vores kendskab til børnene og evalueringer, at vi skal sætte særligt fokus på i arbejdet med at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø? (Vær opmærksom på børnegruppen som helhed og på børn i særligt udsatte positioner).

MÅL FOR LÆRINGSMILJØET I PERIODEN

Vores mål for læringsmiljøet i perioden er, at børnene oplever, at:

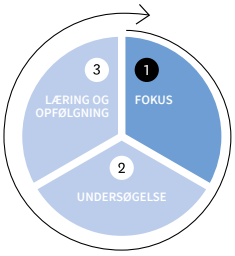
Hvordan knytter vores mål i denne periode sig til vores pædagogiske læreplan – og herunder til det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og læreplansmålene?

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

Evaluering nr.:

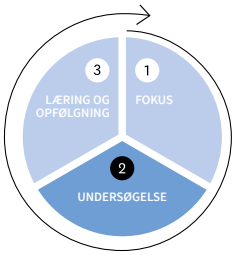
1. HVAD ER EVALUERINGENS FOKUS?

Hvilken praksis vil vi sætte fokus på (fx en planlagt eller spontan aktivitet, en rutine, legen eller et projekt)? Og hvilke mål for læringsmiljøet hænger den sammen med (evt. fra skema 1)?

Praksis i fokus:	Mål for læringsmiljøet. Børnene oplever at:

2. HVORDAN VIL VI UNDERSØGE, HVAD BØRNENE OPLEVER?

Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer?

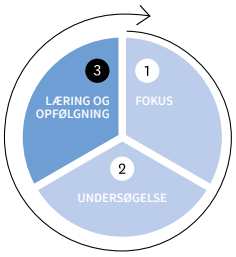
Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan vores læringsmiljø imødekommer børnenes behov?

Hvem gør hvad for at indsamle den pædagogiske dokumentation?

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

3. HVAD HAR VI SET OG LÆRT? HVAD VIL VI EVT. ÆNDRE I LÆRINGSMILJØET?

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Og hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

Hvordan skal det, vi har lært, have betydning for vores pædagogiske praksis fremover?

Hvordan kan det, som vi har lært, overføres til andre situationer eller steder i læringsmiljøet?

SKEMA 3
OVERBLIK TIL
LÆREPLANSEVALUERINGEN

Periode:

Brug skema 3 til at samle jeres læring fra de enkelte evalueringer i et overblik ud for jeres pædagogiske mål. I første kolonne skriver I de mål ind, som I arbejder efter i jeres læreplan. Det kan være de 12 pædagogiske mål inden for de seks læreplanstemaer.

Reflekter over, hvad I har lært for hvert fokusområde (fra skema 1) eller for hver evaluering (fra skema 2), og skriv jeres læring ind i den anden kolonne ud for det relevante mål. Reflekter også over, om der er noget nyt, I skal have fokus på i læringsmiljøet. I den tredje kolonne kan I skrive, om der er læreplansmål eller andet, I vil justere i jeres læreplan. Find oversigt med læreplansblomst og pædagogiske mål **her.**

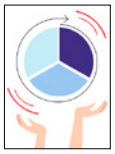
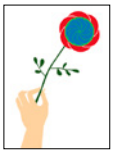
PÆDAGOGISKE MÅL VI ARBEJDER MED	LÆRING FRA EVALUERINGERNE	JUSTERINGER TIL LÆREPLANEN
Skriv de pædagogiske mål, fx fra jeres læreplan, som I i dagtilbuddet arbejder for at realisere.	Skriv ud for det relevante mål: Hvad har I som dag-institutionen/ dagplejen haft fokus på, og hvad har I lært i perioden? Er der noget nyt, I skal have særlig fokus på i læringsmiljøet?	Er der læreplansmål eller andet i læreplanen, der skal justeres?

EKSEMPEL 1
Trivsel i børnefællesskabet i daginstitutionen

I eksempel 1 undersøger en daginstitution, hvorvidt læringsmiljøet giver børnene en oplevelse af at trives og høre til. Se hvordan institutionen bruger de tre skemaer.

SKEMA 1
PÆDAGOGISK FOKUS I
DEN KOMMENDE PERIODE

Tidsperiode:	Fokus:	Udarbejdet af:
Okt.-dec. 2018	Trivsel i børnefællesskabet	Medarbejdere og leder i vuggestuen

PÆDAGOGISK BEGRUNDELSE FOR VORES INDSATS

Vores eksisterende viden: Hvad ved vi fra fx vores faglige viden, vores kendskab til børnene og evalueringer, at vi skal sætte særligt fokus på i arbejdet med at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø? (Vær opmærksom på børnegruppen som helhed og på børn i særligt udsatte positioner).

Vi har haft stor udskiftning i børnegruppen, og for at skabe den tryghed, der skaber ro til læring og udvikling, skal vi i den kommende periode have fokus på at opbygge et solidt børnefællesskab, hvor børnene er opmærksomme på hinandens trivsel.

Børnegruppen som helhed: Fem af børnene er nye i gruppen. De ser ud til at være landet godt inden sommerferien, men det er lidt svært for nogle af dem at starte op igen, og der er stadig mange steder og aktivitetsmuligheder, de ikke benytter sig af. Vi skal derfor være særligt opmærksomme på, hvordan de nye børn i forskellig grad er trygge i vuggestuen, og hvor og hvordan de bedst indgår i børnefællesskabet, bruger mulighederne i dagtilbuddet og selv bidrager med nye initiativer.

MJ er meget optaget af sin søster i børnehaven. Vi skal være opmærksomme på at bevare den gode relation mellem de to søskende, samtidig med at MJ skal støttes i at skabe sin egen vennekreds.OR ser ud til at have motoriske udfordringer. OR sakker agterud, når de andre børn bevæger sig nye steder hen, og reagerer voldsomt (råb/slag) på ikke at kunne følge med. SW er meget optaget af at hjælpe de små og nye børn ind i fællesskabet. Bliver det på bekostning af SW's relationer til de andre børn?

MÅL FOR LÆRINGSMILJØET I PERIODEN

Vores mål for læringsmiljøet i perioden er, at børnene oplever, at:

- Vores indretning og måder at understøtte børnenes trivsel og viden om, hvad de kan og ikke kan i vuggestuen hjælper børnene til at færdes trygt og opleve, at de hører til.

- Vores måde at understøtte børnene i hverdagen gør, at de lærer at hjælpe hinanden til at trives.

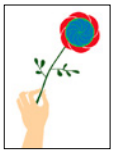
Hvordan knytter vores mål i denne periode sig til vores pædagogiske læreplan – og herunder til det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og læreplansmålene?

I forhold til det fælles pædagogiske grundlag er vi særligt optaget af børnefællesskabet og dets betydning for børnene. Det kan vi kun finde ud af ved også at være optaget af børnenes perspektiver på børnefællesskabet. I vores læreplan har vi sat et mål for vores læringsmiljø om, at vi som voksne skaber et læringsmiljø, hvor vi sammen med børnene opbygger gode børnefællesskaber, hvor børnene danner gode relationer på tværs af alder, køn og social og kulturel baggrund.

Målet hænger tæt sammen med læreplanstemaerne om alsidig personlig udvikling og social udvikling. Vi har også fokus på temaet sprog og kommunikation, idet vi er opmærksomme på børnenes kommunikation med hinanden. Temaet om krop, sanser og bevægelse kommer i spil, når vi ser på betydningen af OR's motorik i relation til børnefællesskabet. De to sidste læreplanstemaer – natur, udeliv og science og kultur, æstetik og fællesskab – har vi ikke fokus på i evalueringen, selvom vi er opmærksomme på at komme omkring dem i de aktiviteter, vi sætter i gang for at understøtte, at børnene danner gode relationer i børnefællesskabet.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

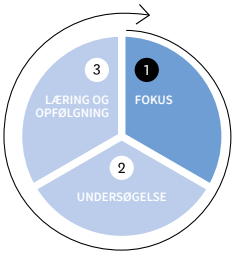

Evaluering nr.:

2018 / 1

1. HVAD ER EVALUERINGENS FOKUS?

Hvilken praksis vil vi sætte fokus på (fx en planlagt eller spontan aktivitet, en rutine, legen eller et projekt)? Og hvilke mål for læringsmiljøet hænger den sammen med (evt. fra skema 1)?

Praksis i fokus:

Vi har fokus på rutinerne, når børnene møder ind om morgenen. Her modtages børnene af den, som har åbnet dagtilbuddet, og som har til opgave at sikre sig, at alle børn med hjælp fra de voksne og hinanden helt fra om morgenen finder vej ind i børnefællesskabet.

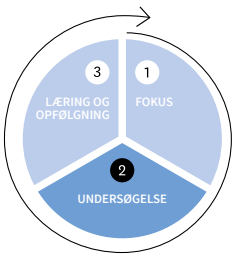
Formålet er, at vuggestuen gør det nemt for børnene at skifte mellem hjemmeliv og vuggestueliv, så børnene oplever at få en god og tryg start på dagen.

Mål for læringsmiljøet. Børnene oplever at:

- Vores indretning og måder at understøtte børnenes trivsel og viden om, hvad de kan og ikke kan i vuggestuen om morgenen hjælper børnene til at færdes trygt og opleve, at de hører til.

- Vores måde at understøtte børnene og børnefællesskabet i morgensituationen gør, at de lærer at hjælpe hinanden til at trives.

2. HVORDAN VIL VI UNDERSØGE, HVAD BØRNENE OPLEVER?

Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer?

Læringsmiljøet: Der vil være mere ro i morgenstunden.
Medarbejderne: Vi er opmærksomme på alle børns behov, når de ankommer og vi ved, hvad vi skal gøre for at hjælpe dem hen til det de har behov for.
Børnene: De vil selv tage initiativ til at koble sig på fællesskabet og/eller blive hjulpet ind i fællesskabet af de andre børn.

Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan vores læringsmiljø imødekommer børnenes behov?

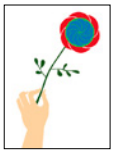
I uge 37 vil vi filme i garderoben to af dagene og alle dage notere, hvilke initiativer børnene tager om morgenen, når de ankommer, og hvordan de inviteres ind i fællesskabet af de andre børn.

Hvem gør hvad for at indsamle den pædagogiske dokumentation?

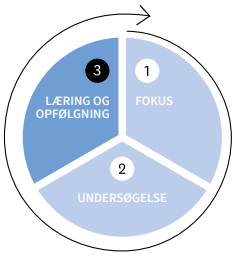
Sanne laver opslag til forældrene om, at vi filmer mandag og torsdag i uge 37 og sætter iPad'en til at optage, indtil børnene er ankommet. Hen over de kommende uger fordeler vi os så vidt muligt om morgenen, så en af os hele tiden er i garderoben (eller kan se, hvad der sker), mens resten af medarbejderne i fællesrummet noterer sig, hvordan læringsmiljøet understøtter, at to af de børn, de har mest kontakt med om morgenen, bliver engageret i et børnefællesskab. Dem, der er i fællesrummet, udveksler viden om, hvilke børn, de har lagt særligt mærke til, og næste morgen retter de deres opmærksomhed mod nogle nye børn, indtil alle børns læringsmiljø om morgenen har været observeret minimum to gange.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

3. HVAD HAR VI SET OG LÆRT? HVAD VIL VI EVT. ÆNDRE I LÆRINGSMILJØET?

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Og hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

- Når der er få børn, får vi taget fint imod dem, men når der ankommer flere børn på samme tid, og der er mange forældre, opstår der ofte forvirring. Vi modtager børnene på meget forskellige måde, fx finder nogle deres yndlingsting, andre deres venner, eller vi inviterer dem ind i snakken ved morgenbordet. Den måde, vi møder dem på, har betydning for, hvor hurtigt de kommer ind i fællesskabet. Vi skal derfor udveksle og udvikle flere måder at møde børnene på, så det passer deres forskellige behov. Vi skal også tage forældrene med på råd om, hvad de kan gøre for at hjælpe til med, at morgenen bliver god for alle børn.

- Nogle af børnene flagrer rundt og leder efter bestemte børn, som de ikke kan se om er ankommet. Vi vil derfor sørge for, at børnene kan se vores tjek-ind-skærm, så de kan se, hvilke børn og voksne der er i huset.

- Nogle børn modtager andre med glæde og åbne arme. Andre børn hjælper ikke de ankomne ind, da de allerede er i gang med at lege og ikke ser, at der et kommet nye til. For at samle børnene noget mere om morgenen vil vi have fokus på, at alle medarbejdere og de børn, der sidder i nærheden, er opmærksomme på at sige godmorgen, når et barn ankommer.

- Som alternativ til morgenbordet vil vi introducere en ny stille og en ny aktiv fælles morgenaktivitet. Dermed får MJ et trygt sted at opbygge relationer til de andre børn, som vi vil fastholde med fotos eller lignende, så både vi, forældrene og børnene kan dele viden om de nye relationer, vi i fællesskab kan bygge videre på.

- SW tager initiativ til at indgå i fællesskabet og leger med mange forskellige børn, så der er ikke grund til mere opfølgning på dette. OR's forældre afleverer OR, der hvor OR's venner er, og der er faktisk slet ikke konflikter om morgenen.

Hvordan skal det, vi har lært, have betydning for vores pædagogiske praksis fremover?

- Børnene har adgang til at se tjek-ind-skærmen og får hjælp, når de ser ud til at være søgende.

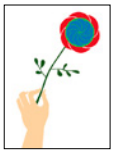
- Børnene mødes af et godmorgen og en invitation til en fælles legeaktivitet. Hvis de er tilbageholdende og fx hellere vil være på sidelinjen, får de lov til det, men vi bliver ved med at vende til bage til dem og invitere dem med ind i legen.

- Vi har i den kommende periode særlig opmærksomhed på at synliggøre spirende venskabsrelationer og på at dele dokumentation at relationerne med forældrene generelt og med særlig opmærksomhed på MJ.

Hvordan kan det, som vi har lært, overføres til andre situationer eller steder i læringsmiljøet?

Når børnene vågner efter at have sovet lur skal vi have samme opmærksomhed på, at nogle af børnene har behov for at blive hjulpet ind i børnefællesskaber – især når de vågner forskudt af de børn, de leger mest med. Alle børn kan ligesom MJ have glæde af, at vi synliggør deres erfaringer med andre børn, end dem de normalt leger med.

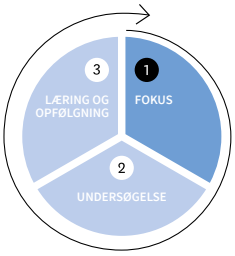

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

Evaluering nr.:

2018 / 2

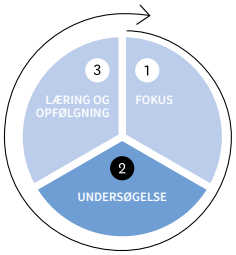
1. HVAD ER EVALUERINGENS FOKUS?

Hvilken praksis vil vi sætte fokus på (fx en planlagt eller spontan aktivitet, en rutine, legen eller et projekt)? Og hvilke mål for læringsmiljøet hænger den sammen med (evt. fra skema 1)?

Praksis i fokus:	Mål for læringsmiljøet. Børnene oplever at:
Vi ser på vores to stille og aktive morgenlege, hvor vi har fokus på at støtte børnene i at skabe sunde legedynamikker i morgentiden, inden vi går i gang med planlagte gruppeaktiviteter. Formålet er, at alle børnene erfarer, at de med deres handlinger og omsorg for hinanden bidrager til at skabe gode fællesskaber.	- Vores indretning og måder at understøtte børnenes trivsel og viden om, hvad de kan og ikke kan i vuggestuen om morgenen hjælper børnene til at færdes trygt og opleve, at de hører til. - Vores måde at understøtte børnene og børnefællesskabet i morgensituationen gør, at de lærer at hjælpe hinanden til at trives.

2. HVORDAN VIL VI UNDERSØGE, HVAD BØRNENE OPLEVER?

Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer?

Børnene og deres forældre opsøger morgenlegen. Børnene tager initiativ til at deltage og inviterer hinanden ind i legen.

Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan vores læringsmiljø imødekommer børnenes behov?

Sammen med børnene undersøger vi i uge 40, hvordan børnene oplever, at den gode morgenleg ser ud. Det gør vi ved at lave vi tegne- og modellervoksaktiviteter og rollespil, hvor vi sammen med børnehaven. Derudover observerer den voksne, hvad der kendetegner børnenes legemønstre. Den voksne noterer fortællinger om forskellige lege, som det ser ud til, at børnene oplever som meningsfulde og harmoniske.

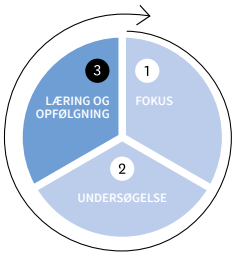
Hvem gør hvad for at indsamle den pædagogiske dokumentation?

Sissel og Birger organiserer tegne- og modellervoksaktiviteten og rollespil, så det kan foregå på tværs af aldersgrupper. De medarbejderne, der deltager i aktiviteterne observerer, mens de er til stede, og bagefter nedskriver de korte centrale fortællinger om det børnene har givet udtryk for undervejs i aktiviteterne.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

3. HVAD HAR VI SET OG LÆRT? HVAD VIL VI EVT. ÆNDRE I LÆRINGSMILJØET?

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Og hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

- Vi kan se, at der er børn, der har svært ved at koble sig på lege, som de ikke har erfaring med. Vi skal gentage lege, de kender og synes om. Vi skal også introducere legeaktiviteter, der giver de nye børn kendskab til elementer i de erfarne børns lege.

- Vi kan se, at der er mange eksklusionsinitiativer omkring OR, hvor OR ender udenfor, fordi OR ikke kan følge med. Vi skal følge op på, hvordan vi skaber nogle mere inkluderende samspil i den del af børnegruppen – fx ved at planlægge aktiviteter, hvor børnene får øje på det, de kan sammen.

Hvordan skal det, vi har lært, have betydning for vores pædagogiske praksis fremover?

- I den kommende periode udvælger vi en fra personalegruppen, der hver dag har ansvar for at være opmærksom på, hvad de erfarne børn selv tager initiativ til i deres lege hen over dagen, så vi kan se, hvad de er optaget af, og adressere det i vores fælles morgenlege med alle børnene.

- De lege, vi introducerer om morgenen, indeholder nye elementer fra de erfarne børns lege, og vi kan se, at de nye børn kobler sig mere og mere på de erfarne børns lege.

- Børnegruppen omkring OR leger mere harmonisk. Kirsten er allerede i kontakt med OR's forældre vedr. sundhed, så hun vil bede forældrene til børnegruppen med OR om at fortælle, hvad børnene er optagede af derhjemme og dermed komme med forslag til aktiviteter, vi kan lave med børnegruppen i vuggestuen.

Hvordan kan det, som vi har lært, overføres til andre situationer eller steder i læringsmiljøet?

Vi kan generelt være mere opmærksomme på, hvordan børnenes fysiske placering har betydning for in- og eksklusion i børnefællesskabet.

SKEMA 3
OVERBLIK TIL
LÆREPLANSEVALUERINGEN

Periode: 2018-2019

Brug skema 3 til at samle jeres læring fra de enkelte evalueringer i et overblik ud for jeres pædagogiske mål. I første kolonne skriver I de mål ind, som I arbejder efter i jeres læreplan. Det kan være de 12 pædagogiske mål inden for de seks læreplanstemaer.

Reflekter over, hvad I har lært for hvert fokusområde (fra skema 1) eller for hver evaluering (fra skema 2), og skriv jeres læring ind i den anden kolonne ud for det relevante mål. Reflekter også over, om der er noget nyt, I skal have fokus på i læringsmiljøet. I den tredje kolonne kan I skrive, om der er læreplansmål eller andet, I vil justere i jeres læreplan. Find oversigt med læreplansblomst og pædagogiske mål **her.**

PÆDAGOGISKE MÅL VI ARBEJDER MED	LÆRING FRA EVALUERINGERNE	JUSTERINGER TIL LÆREPLANEN
Skriv de pædagogiske mål, fx fra jeres læreplan, som I i dagtilbuddet arbejder for at realisere.	Skriv ud for det relevante mål: Hvad har I som dagtilbuddet/ dagplejen haft fokus på, og hvad har I lært i perioden? Er der noget nyt, I skal have særlig fokus på i læringsmiljøet?	Er der læreplansmål eller andet i læreplanen, der skal justeres?
BØRNEFÆLLESSKAB: Vi vil skabe et børnefællesskab, hvor alle børn trives og opbygger gode relationer på tværs af alder, køn og sociale og kulturel baggrund, og hvor børnene også hjælper hinanden til at trives.	Vi har haft fokus på det læringsmiljø, vi tilbyder børnene ved vores morgenmodtagelse, og på de legemiljøer, vi undervejs i fokusperioden har etableret om morgen for at lette børnenes vej ind i børnefællesskabet om morgenen. Vi har lært, at vi skal tilbyde børnene at kunne vælge mellem forskellige, men faste strukturer (fælles legeaktiviteter), som de og deres forældre kan genkende og børnene kan indgå i, når de kommer om morgenen. Generelt skal vi være mere opmærksomme på børn, der virker søgende og hjælpe dem til at engagere sig.	Målet er fint, som det er, men for at leve op til vores mål, skal vi være opmærksomme på, at vi skaber legemiljøer, der er inspireret af børn med forskellig alder, køn og social og kulturel baggrund, så alle børn oplever noget genkendeligt, som de kan mødes om i den fælles leg. Vi skal i den kommende periode have arbejdet særligt med vores mål om krop, sanser og bevægelse, så børnene får mulighed for at udvikle de motoriske færdigheder, de har brug for, for at kunne begå sig i de relevante børnefællesskaber. I vores læreplan har vi en vision om at have et godt forældresamarbejde.

SKEMA 3
OVERBLIK TIL
LÆREPLANSEVALUERINGEN

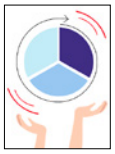
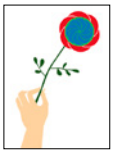
PÆDAGOGISKE MÅL VI ARBEJDER MED	LÆRING FRA EVALUERINGERNE	JUSTERINGER TIL LÆREPLANEN
	Vi skal også være opmærksomme på, hvordan børnenes motoriske kunne har betydning for, hvilke fællesskaber, der har adgang til. Vi har også lært, at vi skal fortælle forældrene om, hvordan vi gerne vil have, at de indgår i lærings-miljøet om morgenen, fx at de, når de tjekker ind, hjælper barnet til at se, hvem der også er kommet. Forældrene kan vi også inddrage i højere grad bl.a. til at give os inspiration fra de lege, som børnene er optaget af derhjemme, og vi har også brug for at samarbejde med dem om at opbygge relationer mellem børnene. Det forudsætter, at vi er mere opmærksomme på at formidle, hvilke spirende venskaber, vi ser, at børnene har.	Det synes vi, at vi har, men vi skal være opmærk-somme på, hvordan vi kan inddrage forældrenes viden om deres børn, og vi skal være mere nysgerrige på, hvad forældrene har brug for af viden om deres børns hverdag her for, at de også kan bidrage til et godt læringsmiljø.

EKSEMPEL 2
Børnenes perspektiver på læringsmiljøet i dagplejen

I eksempel 2 undersøger dagplejere børnenes perspektiver på læringsmiljøet i deres dagpleje. Se hvordan de har anvendt de tre skemaer.

SKEMA 1
PÆDAGOGISK FOKUS I
DEN KOMMENDE PERIODE

Tidsperiode:	Fokus:	Udarbejdet af:
Jan.-mar. 2019	Børnenes perspektiver på læringsmiljøet i dagplejen	Dagplejere ved personalemøde xx.01.2019

PÆDAGOGISK BEGRUNDELSE FOR VORES INDSATS

Vores eksisterende viden: Hvad ved vi fra fx vores faglige viden, vores kendskab til børnene og evalueringer, at vi skal sætte særligt fokus på i arbejdet med at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø? (Vær opmærksom på børnegruppen som helhed og på børn i særligt udsatte positioner).

Børnenes alder varierer i nogle dagplejer med op til to et halvt år. Vi oplever, at vi behandler børnene tilpas forskelligt afhængigt af deres alder og behov, men vi kan se, at det, de kan og gør i legestuen, nogle gange er anderledes end det, de kan og gør i dagplejens læringsmiljø.

Vi er derfor blevet nysgerrige på, hvordan børnene mon oplever det læringsmiljø, vi tilbyder dem i dagplejen, og hvad vi evt. kan gøre for at møde deres behov for støtte og udfoldelse i endnu højere grad. Vi har øje for alle børn, men hver dagplejer vurderer selv (evt. sammen med dagplejepædagogen), om der er børn i udsatte positioner, som der skal være særligt øje for i perioden.

MÅL FOR LÆRINGSMILJØET I PERIODEN

Vores mål for læringsmiljøet i perioden er, at børnene oplever, at:

- At vi hver dag giver dem mulighed for at indgå i et fællesskab, hvor de oplever at bidrage med noget betydningsfuldt.

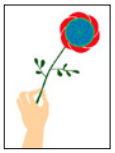
- At de hver dag bliver udfordret, så de oplever at kunne mestre nye ting i deres liv, som støtter dem i at kunne være en del af et fællesskab.

Hvordan knytter vores mål i denne periode sig til vores pædagogiske læreplan – og herunder til det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og læreplansmålene?

I vores læreplan arbejder vi med det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Vi har sat os som mål, at vi vil forstå mere af børnenes perspektiver på læringsmiljø. Vi vil være nysgerrige på, hvad børnene oplever, og i vores evalueringer håber vi at få øje på ting, der relaterer sig til flere eller alle læreplanstemaer. Vi ved først undervejs i evalueringerne, hvilke temaer, der er relevante. Det er derfor vigtigt, at vi, når vi afslutter perioden, får kigget tilbage på alle læreplanstemaer.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

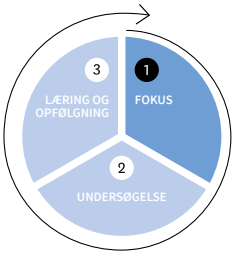

Evaluering nr.:

2019 / 1

1. HVAD ER EVALUERINGENS FOKUS?

Hvilken praksis vil vi sætte fokus på (fx en planlagt eller spontan aktivitet, en rutine, legen eller et projekt)? Og hvilke mål for læringsmiljøet hænger den sammen med (evt. fra skema 1)?

Praksis i fokus:

Vi har fokus på frokosten, hvor vi er opmærksomme på, hvad børnene tager initiativ til, hvad vi inviterer dem til at gøre, og hvordan vi i det hele taget selv spiller en rolle i det, børnene oplever under måltidet.

Formålet er, at vi bliver klogere på, hvordan børnene oplever læringsmiljøet omkring frokosten.

Mål for læringsmiljøet. Børnene oplever at:

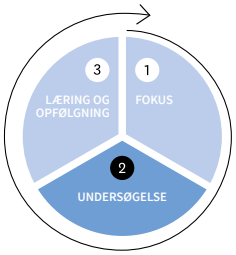
- At de har adgang til at få den mad og drikke, de har brug for, hvor vi hjælper dem til at sætte ord på, hvornår de er sultne, tørstige eller mætte eller har fået nok.

- At vi hjælper dem til at spille en vigtig rolle i forbindelse med de praktiske opgaver, der gør, at de oplever, at de er en betydningsfuld del af et større fællesskab (fx ved at være med til at dække bord og rydde af).

- At vi taler med børnene om, hvordan de og vi oplever stemningen omkring bordet, og de erfarer, hvordan de er med til at præge den.

2. HVORDAN VIL VI UNDERSØGE, HVAD BØRNENE OPLEVER?

Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer?

Læringsmiljøet: Alle kan være med til at dække bord, og bestemme, hvad der sker, når vi sidder ved bordet.
Dagplejeren: Opfordrer børnene til at deltager og kommer med ideer til, hvordan de kan være med, hvis de ikke selv tager initiativ.
Børnene: Børnene engagerer sig i det sociale liv, og de praktiske opgaver omkring måltidet og udtrykker verbalt, om de har brug for eller har fået nok at spise og drikke. Børnene udtrykker, at de er bevidste om, at de er med til at skabe stemning omkring bordet (hvilket ikke nødvendigvis er det samme som, at de skaber den stemning, vi ønsker).

Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan vores læringsmiljø imødekommer børnenes behov?

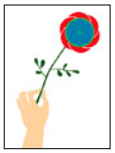
- Filmning og lydoptagelse af frokosten.
- Børns fotos af det, de synes, er vigtigt ved vores frokost.

Hvem gør hvad for at indsamle den pædagogiske dokumentation?

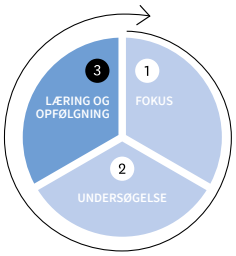
Hver dagplejer samler sin dokumentation og tager den med til det kommende personalemøde.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

3. HVAD HAR VI SET OG LÆRT? HVAD VIL VI EVT. ÆNDRE I LÆRINGSMILJØET?

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Og hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

- Der er børn, der ser ud til gerne at ville løse opgaver sammen med de andre børn, men bliver forhindret i det, fordi vi voksne automatisk uddelegerer opgaverne individuelt til de børn, vi mener, bedst kan mestre dem. Vi skal invitere børnene til at være med til at finde ud af, hvordan vi dækker bord: hvad der skal på bordet, hvor det skal ligge, hvem der kan bære det der over osv.

- De yngste børn bliver nogle gange sat i højstolen, hvor de ikke kan deltage i organiseringen af måltidet, selvom de ser ud til, at de gerne vil være med til fx at dække bord. Vi skal lade de små børn være med til at tage ting til og fra bordet, også selvom det kun er en enkelt ting, de kan kravle med.

- Børnene er færdige med måltidet på forskellige tidspunkter. De, der er hurtigt færdige, bliver bedt om at holde bordskik, og det kan nogle gange skabe konflikter. Dem kan vi forsøge at undgå ved at invitere børnene til at være med til sammen at skabe noget, de finder omkring bordet.

Hvordan skal det, vi har lært, have betydning for vores pædagogiske praksis fremover?

- Vi kan være opmærksomme på, hvordan de yngste børn indgår i andre af vores daglige rutiner, fx når vi sover til middag, rydder op, gør aktiviteter parat eller tager på tur ud af huset.

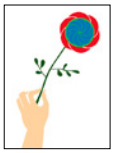
Hvordan kan det, som vi har lært, overføres til andre situationer eller steder i læringsmiljøet?

- Børnegruppen bliver inviteret til at løse måltidsopgaverne i fællesskab, og de helt små børn deltager aktivt.

- Børnene kan selv tage initiativ til at dække bord.

- Vi er åbne over for børnenes idéer til, hvad vi kan lave af meningsfulde ting omkring bordet, indtil alle er færdige med at spise, og vi skal rydde af.

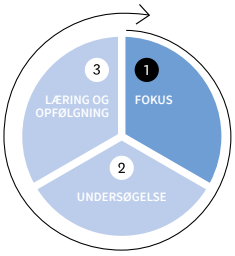

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

Evaluering nr.:

2019 / 2

1. HVAD ER EVALUERINGENS FOKUS?

Hvilken praksis vil vi sætte fokus på (fx en planlagt eller spontan aktivitet, en rutine, legen eller et projekt)? Og hvilke mål for læringsmiljøet hænger den sammen med (evt. fra skema 1)?

Praksis i fokus:

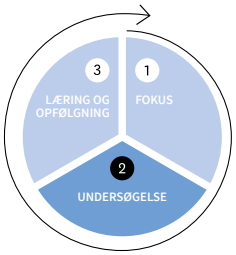
Vi har fokus på vores gåture til steder i lokalområdet, hvor vi er opmærksomme på, hvad børnene tager initiativ til, hvad vi inviterer dem til at gøre, og hvordan vi i det hele taget selv spiller en rolle i det, børnene oplever under turen.

Mål for læringsmiljøet. Børnene oplever at:

- At vi giver dem mulighed for at udforske deres nærmiljø.

- At vi giver dem mulighed for at bidrage til, at gruppen kommer sikkert ud og hjem, og retter deres opmærksomhed mod, hvordan vi kan hjælpe hinanden til, at det bliver en god tur for hele gruppen.

2. HVORDAN VIL VI UNDERSØGE, HVAD BØRNENE OPLEVER?

Hvilke tegn tror vi, der vil være på, at læringsmiljøet giver børnene passende udfordringer?

At det er muligt for børnene at bidrage til, at vi kommer afsted, færdes trygt og kommer godt hjem igen.
- At det er muligt for børnene at have indflydelse på, hvor turen går hen, og at vi får øje på både genkendelige og nye ting undervejs.
- At børnene undervejs kan tage sig tid til at udforske noget nyt, de er i gang med at lære noget om.

Hvilken pædagogisk dokumentation vil vi indsamle for at undersøge, hvordan vores læringsmiljø imødekommer børnenes behov?

- Vi filmer eller optager lyd, når vi gør os klar til afgang, og af forskellige situationer på turen. Fx når vi skal ind i en bus eller over en vej eller er på det sted, der er målet for udflugten. De ældste børn kan godt være med til at optage film/lyd.

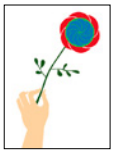
- Observationer af, hvad børnene ser ud til at blive optaget af på turene, og/eller noter om, hvad de enkelte børn ser ud til at opleve.

Hvem gør hvad for at indsamle den pædagogiske dokumentation?

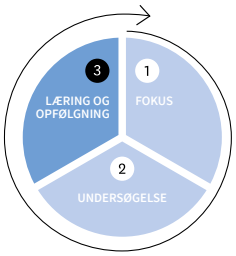
Hver dagplejer vælger selv sin dokumentationsform, men der skal være minimum to forskellige slags, som hver dagplejer tager med til det kommende personalemøde.

SKEMA 2
EVALUERING AF PRAKSIS

3. HVAD HAR VI SET OG LÆRT? HVAD VIL VI EVT. ÆNDRE I LÆRINGSMILJØET?

Hvad viser den pædagogiske dokumentation om, hvordan læringsmiljøet imødekommer børnenes behov? Hvad er som forventet? Hvad overrasker os? Og hvad kan vi lære af det set i forhold til vores mål?

- Børnene ser noget andet, end vi gør, i deres læringsmiljø. Når de skal finde vej, orienterer de sig fx efter "huset med fuglekassen", "det ødelagte stakit" eller "det sted, hvor hunden altid gør". Vi kan se, at de ved mere, end vi vidste, de gjorde, og er bedre til at finde vej, end vi troede. Vi orienterer os bare efter noget helt forskelligt.

- Det er meget forskellige læringsmiljøer, børnene er i, når vi er på tur. Nogle af børnene er fx forsigtige med at tale med fremmede, mens andre gladeligt kaster sig ud i samtaler med fremmede på vejen. De bruger også deres krop meget forskelligt. Fx kaster nogle af dem sig rundt på jorden, mens andre er mere forsigtige.

Hvordan skal det, vi har lært, have betydning for vores pædagogiske praksis fremover?

Vi kan være opmærksomme på og tale om, hvordan børnene oplever tingene forskelligt i de forskellige læringsmiljøer, vi tager dem ud i.

Hvordan kan det, som vi har lært, overføres til andre situationer eller steder i læringsmiljøet?

I den kommende periode vil vi sætte fokus på det at finde vej. Vi vil bede børnene om at hjælpe med at finde vej til de steder, vi kender. Undervejs vil vi bede dem om at sætte ord på, hvad de lægger mærke til, for at huske, hvor vi er henne. Det, de fortæller om, tegner vi ind på et kort over den vej, vi går. Når vi har lavet kort, vil vi mødes om dem med en anden dagpleje i området og prøve at bruge hinandens kort til at gå på skattejagt med.

SKEMA 3
OVERBLIK TIL DEN OVERORDNEDE
LÆREPLANSEVALUERING

Periode: 2019-2020

Brug skema 3 til at samle jeres læring fra de enkelte evalueringer i et overblik ud for jeres pædagogiske mål. I første kolonne skriver I de mål ind, som I arbejder efter i jeres læreplan. Det kan være de 12 pædagogiske mål inden for de seks læreplanstemaer.

Reflekter over, hvad I har lært for hvert fokusområde (fra skema 1) eller for hver evaluering (fra skema 2), og skriv jeres læring ind i den anden kolonne ud for det relevante mål. Reflekter også over, om der er noget nyt, I skal have fokus på i læringsmiljøet. I den tredje kolonne kan I skrive, om der er læreplansmål eller andet, I vil justere i jeres læreplan. Find oversigt med læreplansblomst og pædagogiske mål **her.**

PÆDAGOGISKE MÅL VI ARBEJDER MED	LÆRING FRA EVALUERINGERNE	JUSTERINGER TIL LÆREPLANEN
Skriv de pædagogiske mål, fx fra jeres læreplan, som I i dagtilbuddet arbejder for at realisere.	Skriv ud for det relevante mål: Hvad har I som dag-institutionen/ dagplejen haft fokus på, og hvad har I lært i perioden? Er der noget nyt, I skal have særlig fokus på i læringsmiljøet?	Er der læreplansmål eller andet i læreplanen, der skal justeres?
BØRNS OPLEVELSE AF: - At vi hver dag giver dem mulighed for at indgå i et fællesskab, hvor de oplever at bidrage med noget betydningsfuldt - At de hver dag bliver udfordret, så de oplever at kunne mestre nye ting i deres liv, som støtter dem i at kunne være en del af et fællesskab. - I de konkrete evalueringer er målet blevet konkretiseret yderligere. (Se evalueringsskemaerne).	Vi har haft fokus på børnenes oplevelser af dagplejen ved frokostmåltidet, og når vi er på tur. Vi har lært, at vores fokus på effektiv organisering af hverdagen, indimellem skaber et læringsmiljø, hvor børnene bliver passive – især de yngste af dem. Når vi involverer dem i planlægningen og lader dem bidrage med flere ting til vores lille fællesskab, både når vi spiser, og når vi er på tur, er der mange ting, de lærer hinanden og er stolte af at kunne. Vi har diskuteret, hvad vi kan gøre for at give børnene de bedste muligheder for at bidrage med noget betydningsfuldt i læringsmiljøet omkring måltidet.	Vores pædagogiske mål for læringsmiljøet om, at børnene være hver dag bliver udfordret, skal være bredere, så det ikke kun retter sig mod at være en del af et fællesskab. Det skal også kunne handle om individuelle ting, de har brug for at lære sig. Vores fokus på børnenes oplevelser af måltidet og vores ture har gjort os endnu mere nysgerrige på børnenes perspektiver. Dermed er arbejdet med at etablere og leve op til det fælles pædagogiske grundlag blevet styrket væsentligt.

SKEMA 3
OVERBLIK TIL DEN OVERORDNEDE
LÆREPLANSEVALUERING

PÆDAGOGISKE MÅL VI ARBEJDER MED	LÆRING FRA EVALUERINGERNE	JUSTERINGER TIL LÆREPLANEN
	Denne slags diskussioner skal vi fortsætte, så vi bliver mere bevidste om, hvordan vores egne holdninger og værdier spiller ind på det læringsmiljø, vi tilbyder børnene. Det gør vi ved i den næste periode at have fokus på krop, motorik og science i måltidet, så børnene støttes i at opleve deres kroppe fx når der hældes op, når maden forsvinder i maven, når tyngden trækker én ned fra stolen osv. I legestuen, skiftes vi til at komme med ideer til, hvordan vi konkret kan gøre det. Generelt kan vi være mere opmærksomme på at skabe et læringsmiljø, hvor alle kan bidrage med noget uanset alder. Børnene vil oftest gerne engageres og tale om det, de har på hjerte. Vi vil derfor lave et projekt med fokus på tegn, der viser os vej. Her kommer vi til at arbejde med et af vores andre læreplansmål, der handler om at skabe læringsmiljøer, hvor vi har opmærksomhed på sprog og kommunikation. Helt uventet fik vi undervejs i evalueringen øje på, at børnene opfører sig meget forskelligt i naturen og ikke alle er trygge ved naturen og udelivet. Vi vil derfor høre forældrene mere om, hvordan de oplever børnenes forhold til natur, og hvad de ser, at vi kan gøre for at gøre børnene mere fortrolige med naturen.	

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk